

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOSINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Timpul lui Adam și Eva

Av. Dr. Pașcu BALACI

Așezarea primilor oameni în Grădina Raiului

Iar Domnul Dumnezeu sădi grădină,
Ce noi i-am spus târziu *Eden** sau *Rai*,
Ori *Paradis*, cu flori ca-n luna mai,
Dar și de fructe bine coapte plină,
Având miros de roze și rășină.
Nu s-a mai pomenit pe lume plai
Cu -atât de minunat și verde strai
Și cântece de păsări în surdină.

A pus acolo omul ce-l zidise
Și-Adam l-a botezat, fiind din *pământ**
Și pe femeia primă - ntre narcise ,
*Eva**, i-a spus - o *viață* -ntr-un cuvânt,
Iar noaptea lor le-a legănat-o- n vise
Și-n părul lor sufla doar blândul vânt.

Eden*, în ebraică **gan care înseamnă chiar **grădină**. Este posibil însă ca termenul de *eden* să fi fost derivat dintr-o rădăcină sumeriană (*edinu*) care definește peisajul de stepă al văii mesopotamiene, acest termen apare și în limba ugaritică, desemnând un loc fertil și bine irigat, adică valea mesopotamiană. (Biblica, Atlasul Bibliei, Editura Litera, București, 2011, p.95). Dar **Septuaginta** preferă termenul grec **Paradeisos**- paradis, rai, spre a sublinia rolul deosebit al grădinii lui Dumnezeu (ibidem, p. 24.) Paradisul mai semnifică și o grădină rezervată celor aleși - *hortus conclusus*-unde florile îmbobocesc fără încetare, *inter odoratos flores et amoena vireta* (în mijlocul florilor mirositoare și a verdețurilor surâzătoare), apud *Dictionnaire des antiquités chrétiennes*, Boulevard Saint Germain n° 77, Paris, Librairie de L.Hachette, 1865, p.505.

Grădina Edenului este localizată în ținutul scaldat de patru râuri. Din alte părți ale Bibliei, se știe că ultimele două fluvii sunt Tigru și Eufrat ce izvorăsc din Turcia de răsărit și curg prin Irak, vărsându-se în Golful Persic. În Vechiul Testament ținutul Kuș indică de regulă Egiptul de la sud de Assuan și Sudanul până la Khartoum, ceea ce face ca râul Ghion care curge prin ținutul sau țara Kuș să fie Nilul. Râul Phison (Pison) care curgea prin Havila, ar putea fi un fluviu sau râu preistoric al Arabiei ce se vărsa și el în Golful Persic ca Tigru și Eufratul. Havila era renumită pentru zăcămintele sale de aur, astfel că Havila poate să corespundă ținutului Hawlan, o regiune bogată în aur din vestul Arabiei. Este surprinzător cum un fluviu sau râu ce uda Edenul să se poată separa în patru brațe atât de diversificate. Probabil că geografia a fost ulterior modificată foarte mult prin potopul lui Noe, astfel încât comparația directă cu caracteristicile geografice din timpurile moderne să nu mai fie validă (**Atlas de istorie biblică**, p. 15)

* În ebraică **adam** înseamnă **om**, iar **adama** înseamnă **pământ**, două substantive comune ce vor da un binecunoscut nume propriu: **Adam** (ibidem, p.24)

**Eva*, transcrierea cuvântului ebraic *Hawwā* care înseamnă *viață* (ibidem, p. 25)

Să nu mâncați din pomul cunoștinței...

- V-am dat grădină s-o lucrați, nu-i greu
Iar când ați obosit și vă e foame,
Puteți mânca oricând din orice poame,
Dar nu uitați nicicând de sfatul meu:

Să ocoliți un măr din defileu
Ce leapădă prin flori, ca niște scame
Și binele și rău-n caligrame
Și este în dileme tot mereu.

În ziua-n care veți mânca pe-ascuns
Din fructul lui atât de-amăgitor,
Nu veți afla sub el nici un răspuns,

Dar viața o veți pierde voi, ușor...
De-avertismentul dat, ei s-au pătruns
Și și-au jurat să stea în cuibul lor.

Ispitirea Evei de către șarpe

Dar mai șiret ca vulpea, un șarpe straniu
Ce se-ntindea prin pomi din zori în noapte
I-a agrăit cu otrăvite șoapte,
(Ei n-au văzut pe capu-i semn de craniu !),

I-au admirat doar clopoței de staniu:
- Un măr * din defileu, cu poame coapte,
V-așteaptă, nu de două ori, de șapte,
Ca să vă dea și vouă al lui daniu!...

Dar Eva i-a răspuns că nu mănâncă,
Fiindcă-o să moară, cum i-a zis Stăpânul.
- Vei fi și tu ca El, s-a-ntins pe-o stâncă,

Să-și încălzească sângele, el, Spânul.
Apoi, tot binișor o-a prins de brâncă
Și vorbe dulci i-a îndrugat jupânul...

*Descrierea fructului interzis ca fiind mărul nu provine din Facerea, iar povestea creației se aseamănă cu mitologia mesopotamiană, astfel că fructul interzis putea fi oricare dintre numeroasele soiuri de poame întâlnite în Orientul Mijlociu, inclusiv **rodia**, ale cărei semințe frumoase, egale, roșii servesc ca element de comparație cu buzele roșii ale iubitei din **Cântarea Cântărilor**. Pe parcursul secolelor, pictorii au pictat fructul interzis ca pe un măr, pentru că latinescul *malus* înseamnă atât măr, cât și rău (*malus, mala, malum*) de unde provin și cuvintele *malicios* și *malign* (Biblia ilustrată..., p. 36)

Căderea Evei și a lui Adam în păcat

Pe-Adam, ei l-au luat dintre smochine:
Mușca satisfăcut deplin dintr-una,
După ce-azvârlise jos căpșuna.
-Vino cu noi, să afli ce e bine

*Și ce e rău, să nu-ți fie rușine !,
Îți zic, muierea ta, acum, cu buna,
Și nu mă fă să strig, că nu-s nebuna,
Acestui rai, unde te-ndur pe tine !*

Au prins să muște merele cu dinții,
Eva și-Adam, în mijlocul grădinii:
S-a risipit ca fumul ceața minții

Și au văzut că-s goi, expuși rușinii
Și cum reptila-și numără arginții...
Plângând și-au pus pe umăr sacul vinii.

Păcătoșii se ascund de la fața lui Dumnezeu

*- Adame, unde ești, că nu te văd ?,
S -a auzit deodată în livadă,
Vocea Stăpânului, nepus pe sfadă.
-Sunt gol și m-am ascuns, că e prăpăd*

*Și mi-e rușine să Te mai revăd.
-Cine ți-a spus că-i goală a ta noadă ?
- Un șarpe-diavol, Doamne, o iscoadă
Și caut să m-acopăr c-un poclăd...*

*-Nu ai mâncat cumva, fără-a Mea voie
Din pomul ce ți-am spus să-l ocolești ?
-Muierea, ce mi-ai dat-o să-ncovoie*

*Al meu grumaz la muncile obștești,
Mi-a dat să mușc din măr,bat-o-nevoie,
Zicând: «Tu mîncă, mă, că nu te-mbolnăvești»!*

Musturarea Evei și a șarpelui ispititor

*- Cum de ai cutezat ca- n Rai, femeie,
Să îți bați joc de Mine și de-al tău bărbat?
-Nu-s eu de vină, Doamne, n-am păcat,
Ci șarpele, cu burta-i rotofeie,*

*M-a amăgit cu vorbe, prin curmeie
Și-a zis să-l însoțesc, că e Sabat.
A rupt un măr și-n palme mi l-a dat,
Cu gura mirosindu-i a hameie.*

Și Domnul a tunat cu voce tare:
- Să vină șarpele îndat' la Mine !

Și se văzu vârtej de praf și sare

Al celui ce ieși dintre dulbine.

-Fiindcă-ai făcut păcatul ăsta mare,
Să fii cea mai scârboasă între jivine!...

Pedepsirea șarpelui, a Evei și a lui Adam

-De-acum încolo, blestemat să fii,
N-o să mai ai picioare ca să fugi,
Nici vorbe mincinoase să îndrugi,
Capul ți-l vor zdrobi femeii, copii,

Pământ tu vei mânca, nu poame vei,
Odraslele se vor târî ca slugi,
Doar un prooroc 'nălța-te-va pe cruci,*
Și fi -vei tot ascuns prin bălării.

Iar, tu, femeie,-n mari dureri să naști
Și cu sudoare -ai să câștigi o pâine,
Nici un minut repaos n-ai să caști,

În Rai nu vei mai fi-ncepând de mâine.
Iar, tu, Adame, doar în zi de Paști,
Nu vei lucra și fi-vei ca un câine!

* Este vorba de turnarea unui șarpe de aramă din Biblie. "Domnul a zis lui Moise: „Fă-ți un șarpe înfocat și spânzură-l de o prăjină; oricine este mușcat și va privi spre el va trăi.” (Numeri 21:8-9. Șarpele de aramă a fost făcut de către Moise atunci când fiii lui Israel au fost mușcați în pustie de către șerpi veninoși. De fiecare dată când cineva care era mușcat se uita la șarpele de aramă, era vindecat și trăia. Acesta este dat ca și tip de mântuire de către Hristos, care a spus "Și, după cum a înălțat Moise șarpele în pustiu, tot așa trebuie să fie înălțat și Fiul Omului, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică" (Ioan 3:14-15). Fără îndoială că unii dintre israeliți, atunci în pustie, au gândit: "Nu ne poate ajuta cu nimic un șarpe de aramă atârnat pe un băț." Cei ce au crezut așa au avut dreptate, pe ei nu i-a ajutat cu nimic! Și aceia care au crezut poate s-au gândit: "Nu înțeleg cum ar putea ajuta, dar dacă este calea lui Dumnezeu, nu o să argumentez, ci o să mă uit la el și o să trăiesc." Și aceștia au avut dreptate, deoarece, în clipa în care au privit la șarpe, au fost vindecați. La fel și cu oricine se uită la Hristos pentru ca sufletul să-i fie mântuit. Șarpele de aramă a fost distrus mai târziu de către un împărat bun, pe nume Ezechia, deoarece acesta ura idolatria. "A îndepărtat înălțimile, a sfărâmat stâlpii idolești, a tăiat Astartele și a sfărâmat în bucăți șarpele de aramă pe care-l făcuse Moise, căci copiii lui Israel arseseră până atunci tămâie înaintea lui: îl numeau *Nehuștan*." (II Împărați 18:4) Cuvântul "*Nehuștan*" înseamnă ca fiind "ceva de aramă"; nu avea nici o putere în el, pentru că era doar o bucată de metal. Dacă împăratul Ezechia nu l-ar fi distrus, poate că și astăzi ar mai fi fost folosit ca idol de către oameni, care i s-ar fi închinat, precum unele religii din zilele noastre, care ard tămâie și se pleacă înaintea unor statuete (idoli) (n.a.).

Continuarea muștrării Evei și a lui Adam

- În viață veți intra plângând amarnic
Și veți muri în chinuri și-n durere,
N-or asculta nici pruncii-a-voastră vrere,
Că n-ați știut de Raiul cald și darnic.

De nu vei fi, Adame, oleacă harnic,
De foame vei muri și în tăcere,
Un alt stăpân spre tine o să zbiere,
Când l-ai avut pe Tatăl tău paharnic.

*Și spini și pălămidă, pir rodi-va
În lanul tău de grâu și de secară,
La secerat, fura-ți- vor hoții stiva*

*De snopuri rânduite de cu seară.
Tu, singur, pregătitu-ți-ai coliva
Când ascultași ca puiul pe o fiară...*

Izgonirea primilor oameni din Paradis

Și Domnul Dumnezeu i-a scos din Raiul
Unde-au trăit cei doi atât de bine,
Că e de-ajuns o scântă de rușine
Să strice pe de-a-ntregul tot alaiul,

Așa cum strică pâinea mucegaiul.
Dar fiind milos, cu straie bune, fine
Le-acoperi sărmana goliciune
Și-au coborât să-și ducă-n lume traiul.

La ce le-a folosit, ca binele și răul
Ei să cunoască –n vorba de reptilă,
Când jos se cască –n fața lor hârdăul ?

Mai pot doar s- apeleze la –a Lui Milă,
A Tatălui Ceresc ce-nvins-a Hăul
Și care i-a-mpletit din boț de - argilă.

Așezarea primilor oameni lângă Euftrat

Și pus-a Dumnezeu un înger care
Cu paloș Paradisul să-l păzească
Și cu mâner din cremene și iască,
Oricând să iște fulgerul cel mare.

Protopărinții-n lacrimi amare
Cu bocceluța-n spate cât o broască
Și fața greu de cunoscut, o mască,
Fugind pe lângă Euftratul mare *.

Săpat-au ca și dihorii bordei,
Rupându-și unghiile în țărână,
Oameni sărmani, căzuți din semizei,

Strângând iarbă și vreascuri, câlți de lână
Să se-ncălzească noaptea, bieți de ei
Și-așa s-au chinuit flămânzi o lună.

***Eufurul**, unul dintre cele patru fluvii ale Edenului, alături de **Gihon, Pishon și Tigru**, după mozaicul zis al celor patru fluvii, situate în capela Sfântului Nicolae din vechiul palat episcopal din Die, fluvii ce udau grădina Edenului (Geneza, 2,11 și 12). Marile evenimente din Vechiul Testament au avut loc în *Cornul abundenței* antice (*Semiluna fertilă*) un arc de pământ întinzându-se din Delta Nilului și care urcă apoi spre nord pe lângă Marea Mediterană, prin Canaan (Pământul Făgăduinței, pământul promis de Dumnezeu iudeilor) și Fenicia și continuând spre est prin Mesopotamia, cuprinzând malurile fluviilor Tigru și Eufurat (n.a.)

6

Nașterea primului fiu al Evei

S-au încălzit unul de celălalt
Să-și fie loruși Rai, ca mai demult
Și din al dragostei suav tumult,
Din mila Tatălui Cel Preaînalt

Pântecul Evei, ca al bărcii fald
Sub vântul sfânt din larg, subtil, ocult
Pe cari cu bucurie îl ascult,
Corăbieri spre țarmuri de smarald,

A început să crească ca-aluatul
Cu drojdia adamică, divină
Și a venit pe lume mult căinatul*,

Întâi născut sub bolta cea senină,
Atunci când i-a venit și lui văleatul
Și fiind a noastră veche origină.

***Căinatul**, superb cuvânt al limbii române, care cuprinde în chip fericit numele lui **Cain**, primul născut al cuplului Adam și Eva (n.a.)